

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет техногенно–екологічна безпека

(назва факультету/підрозділу)

Кафедра прикладної механіки та
технологій захисту навколишнього середовища

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної та методичної роботи

_____ Олег НАЗАРОВ

(підпис)

(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)

" _____ " _____ 20__ р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи патентознавства»

(назва навчальної дисципліни)

циклу професійної вибіркової підготовки

(загальної/професійної, обов'язкової/вибіркової)

за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань 18 – Виробництво та технології

(шифр і назва)

спеціальність 183 – «Технології захисту навколишнього середовища»

(шифр і назва)

за освітньо–професійною (освітньо–науковою) програмою

«Техногенно – екологічна безпека»

(назва програми)

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи патентознавства»
(назва навчальної дисципліни)

для підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
(назва рівня вищої освіти)

вищої освіти в галузі знань 18 – Виробництво та технології за спеціальністю
(шифр і назва)

183 «Технології захисту навколишнього середовища»
(шифр і назва)

розроблена відповідно до освітньо–професійної (освітньо–наукової) програми
«Техногенно–екологічна безпека».
(назва програми)

Розробник(и): доцент кафедри прикладної механіки на технологій захисту на-
вколишнього середовища, к. т. н. О.М. Кондратенко.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Робочу програму навчальної дисципліни рекомендовано кафедрою прикладної
механіки та технологій захисту навколишнього середовища
(назва кафедри)

Протокол від «_____» _____ 20__ року № _____

Начальник (завідувач) кафедри прикладної механіки та технологій захисту на-
вколишнього середовища
(назва кафедри)

_____ Володимир КОЛОСКОВ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року

Схвалено вченою радою факультету (підрозділу) техногенно–екологічної без-
пеки
(назва факультету, підрозділу)

Протокол від «_____» _____ 20__ року № _____

Голова вченої ради факультету (підрозділу) техногенно–екологічної безпеки
(назва факультету, підрозділу)

_____ Олександр МЕТЕЛЬОВ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (освітньо–професійна (освітньо–наукова) програма) освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 18 – Виробництво та технології (шифр і назва галузі знань)	Професійна вибіркова	
Модуль 2	Спеціальність (освітньо–професійна/ (освітньо–наукова) програма): <u>183 «Технології захисту навколишнього середовища»</u> (шифр і назва спеціальності)	Рік підготовки:	
Індивідуальне (науково–дослідне) завдання		20	20
Не передбачено		Семестр	
Загальна кількість годин		1–й	1–й
120	Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u> (назва рівня вищої освіти)	Лекції	
з них:		22 год.	10 год.
аудиторних 50		Практичні, семінарські	
самостійної роботи 70		28 год.	2 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		70 год.	108 год.
	Індивідуальні завдання:		
	Не передбачено.		
	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для очної форми навчання – 50/70;

для заочної форми навчання – 12/108.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета ознайомлення студентів з сучасним станом патентознавства, патентним законом, законом про авторське право і суміжні права, об'єктах винаходів, складанням заявки на винахід, з пошуком патентної документації та видами патентного пошуку. Надбання студентом знань у системі індивідуальної власності у винахідницькій і патентно–ліцензійній діяльності, міжнародного співробітництва в області інтелектуальної власності, системи патентної інформації та отримання навичок роботи з патентною документацією, нормативно–правовими актами в оформленні матеріалів заявки на об'єкт промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок, знак для товарів і послуг).

Завдання: вивчення навчальної дисципліни «Основи патентознавства» є засвоєння студентами теоретичних положень авторського та патентного права; застосування набутих навичок на практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- основ правового регулювання відносин щодо створення і використання результатів інтелектуальної діяльності;
- особливостей, ознак, видів та умов патентоспроможності об'єктів інтелектуальної власності в області патентного права;
- особливостей виникнення патентних прав авторів винаходу, корисної моделі або промислового зразка;

уміння:

- самостійно здобувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності;
- використовувати інформаційні ресурси і результати інтелектуальної діяльності у відповідність до існуючих нормативних вимог з охорони інтелектуальної власності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

Загальнонаукові:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність використовувати сучасні комп'ютерні і комунікаційні технології при зборі, збереженні, обробці, аналізі і передачі інформації про стан довкілля та виробничої сфери;

- здатність розробляти та впроваджувати інноваційні природоохоронні проекти.

Професійні:

- здатність до проведення патентно–інформаційних досліджень в галузі захисту навколишнього середовища, використання патентної інформації та документації при проведенні науково–дослідних (НДР);

- здатність до реалізації захисту патентних прав, міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності, авторського права і суміжних прав;

- здатність до практичної роботи з нормативно–правовими актами, патентною документацією, оформлення матеріалів заявки на об’єкт промислової власності в галузі захисту навколишнього середовища.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1. Інтелектуальна власність.

Поняття інтелектуальної власності: виникнення, становлення і розвиток. Право інтелектуальної власності. Поняття «право інтелектуальної власності». Особливості права інтелектуальної власності. Майнове та немайнове право. Суб’єкти права інтелектуальної власності. Категорії суб’єктів патентного права. Поняття «адвокат». Об’єкти інтелектуальної власності. Поняття «винахід», «патент», «промисловий зразок», «знаки». Наукове відкриття. Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Поняття «патентний повірений». Права патентного повіреного. Обов’язки патентного повіреного. Промислова власність. Поняття «винахідництво». Суб’єктивне та об’єктивне розуміння поняття «право інтелектуальної власності». Об’єкти права промислової власності. Умови надання правової охорони об’єктам промислової власності.

Тема 1.2. Авторське право. Суміжні права.

Авторське право. Завдання авторського права. Сфера авторського права. Майнові права та особисті немайнові права. Заходи, що приймаються для забезпечення захисту прав. Суб’єктивне авторське право, його зміст і межі. Право автора на недоторканність твору. Право на обнародування твору. Об’єкти авторського права. Твори які не визнаються об’єктами авторського права. Суміжні права. Об’єкти суміжних прав. Умови, за яких результати творчої діяльності можуть одержати правову охорону. Умови, за яких охороняються права виконавців. Суб’єкти суміжних прав. Оформлення заявки на державну реєстрацію прав автора. Документи, які подаються для реєстрації.

Тема 1.3. Промислові зразки, їх правова охорона.

Загальні положення про промисловий зразок. Його правова охорона. Поняття «промисловий зразок». Об’єкт промислового зразка. Об’єкти, які не мо-

жуть одержати правову охорону на промисловий зразок. Умови, за яких промислового зразку можуть надати правову охорону. Оформлення промислового зразка. Поняття «макет», «малюнок». Документи, які містить заявка. Структура опису документу. Експертиза заявки і реєстрація патенту. Процедури, які включає експертиза заявки.

Тема 1.4. Знаки для товарів та послуг (товарний знак).

Поняття «знак для товарів і послуг (товарний знак). Види знаків для товарів і послуг. Позначення, що не можуть бути визнані як знаки для товарів і послуг. Функції, які виконують товарні знаки. Захист права на фірмові найменування та знаки. Захист прав на товарні знаки може здійснюватися в адміністративному змішаному або судовому порядку. Оформлення знаку для товарів та послуг. Документи, які має містити заявка. Вимоги до зображення, що заявляється на реєстрацію як знак. Проведення експертизи. Попереджувальне маркування. Дії, які визнаються використанням знаку.

Тема 1.5. Патентна інформація та дослідження.

Пошук патентної інформації. Поняття «патентний пошук». 3 групи цілей патентного пошуку. Види патентного пошуку. Системи пошуку. Засоби реалізації пошукових систем. Етапи пошуку. Поняття «аналог» та «прототип». Джерела інформації для патентних досліджень. Поняття «патентна документація». Основні види патентної документації. Державна система патентної інформації. Патентні фонди. Зміст і порядок патентних досліджень за ДСТУ 3575–97 «Патентні дослідження. Основні положення і порядок проведення». Поняття «патентні дослідження». Розділи стандарту ДСТУ 3575–97. Мета патентних досліджень. Вхідний документ та порядок проведення патентних досліджень. Структурні елементи звіту про патентні дослідження. Загальні відомості про об'єкт дослідження. Основна частина звіту.

МОДУЛЬ 2.

Тема 2.1. Оформлення винаходу (корисної моделі).

Визначення об'єкта винаходу і ознак технічного рішення. Перелік матеріалів при подачі заявки на винахід. Склад заявки. Формула винаходу. Поняття «формула винаходу». Призначення формули винаходу. Склад формули винаходу для пристрою, способу, речовини. Особливості формули винаходу на пристрій. Особливості формули винаходу на спосіб. Особливості формули винаходу на речовину. Особливості формули винаходу на штам мікроорганізму, культури кліток рослин або тварин. Опис винаходу. Розділи, з яких складається опис винаходу. Структура опису винаходу. Перелік правил, яких необхідно дотримуватись при викладенні розділів опису. Ілюстративні матеріали. Реферат.

Тема 2.2. Поняття про «ноу-хау».

Основні положення по «ноу-хау». Поняття «ноу-хау». Основна мета ноу-хау. Матеріальна та нематеріальна форма ноу-хау. Ознаки, якими має володіти технічна пропозиція, щоб вважатися ноу-хау. Оформлення опису «ноу-хау». Структура «ноу-хау» на пристрій. Структура «ноу-хау» на технологію. Поняття «технологія», «алгоритм». Реєстрація «ноу-хау». Поняття «нотаріальна чинність». Реалізація «ноу-хау». Мета реалізації «ноу-хау». Етапи, з яких складаються переговори про реалізацію «ноу-хау». Поняття «опціон». Положення, які мають бути відображені в опційній угоді, що передбачає ризик сторін під час реалізації «ноу-хау». Дані, які містить договір на купівлю-продаж «ноу-хау».

Тема 2.3. Раціоналізаторські пропозиції. Їх охорона.

Поняття та ознаки раціоналізаторської пропозиції. Раціоналізаторство. Критерії, яким має відповідати пропозиція, щоб була визнана раціоналізаторською. Ознаки раціоналізаторської пропозиції. Технічне (технологічне) рішення. Місцева (локальна) новизна. Корисність. Об'єкти, які не вважаються раціоналізаторською пропозицією. Заява на оформлення права на раціоналізаторську пропозицію. Документи, які необхідні для призначення раціоналізаторських пропозицій. Оформлення раціоналізаторської пропозиції. Зміст заяви на раціоналізаторську пропозицію.

Тема 2.4. Законодавча база України у сфері інтелектуальної власності.

Склад законодавчої бази України. Спеціальні закони України. Спільні та відмінні ознаки авторського і патентного права. Захист права інтелектуальної власності. Суть правової охорони. Мета правової охорони. Стаття 136 «Порушення авторських прав». Кримінальний кодекс України. Адміністративна відповідальність. Стаття 4 закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Закон України «Про режим іноземного інвестування». Порушення прав власника чинного охоронного документа. Етапи виявлення порушення прав. Органи, до яких слід звертатися в разі виявлення порушника прав на об'єкт права інтелектуальної власності. Об'єкти, які не можуть одержати правову охорону.

Тема 2.5. Закони України про охорону прав.

Статті Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». Стаття 28 Права, що впливають з патенту. Стаття 29 Обов'язки, що впливають з патенту. Стаття 31 Дії, що визначаються порушенням прав. Статті Закону України «Про охорону прав на знаки товарів та послуг». Стаття 16 Права, що впливають із свідоцтва. Стаття 17 Обов'язки, що впливають із свідоцтва. Статті Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». Стаття 20 Права, що впливають з патенту. Стаття 22 Дії, які не визнаються порушенням прав. Стаття 23 Обов'язки, що впливають з патенту. Права власника охоронного документа в разі виявлення порушення його прав. Що може вимагати власник патенту.

Тема 2.6. Міжнародне співробітництво в області інтелектуальної власності. Міжнародна охорона промислової власності.

Міжнародна система права інтелектуальної власності. Угоди міжнародної системи інтелектуальної власності. Міжнародна охорона промислової власності. Патентна охорона винаходу. Правова охорона промислового зразку. Правова охорона знаків. Недобросовісна конкуренція. Міжнародна охорона. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Патентування винаходу в іноземних державах. Патентування винаходу в іноземних державах за процедурою договору про патентну кооперацію. Договір РСТ. Переваги та недоліки патентування винаходу за процедурою РСТ. Процедура одержання європейського патенту. Процедура ЄВРО–РСТ. Патентування винаходів за процедурою євразійської патентної конвенції. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Місія ВОІВ. Завдання ВОІВ. Керівні органи ВОІВ. Комітети та органи ВОІВ.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин												
	очна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1.1	13	2	1	–	–	10	17	1	1	–	–	15	
Тема 1.2	5	2	1	–	–	2	4,5	0,5	–	–	–	4	
Тема 1.3	8	2	4	–	–	2	5	1	–	–	–	4	
Тема 1.4	8	2	4	–	–	2	5	1	–	–	–	4	
Тема 1.5	8	2	2	–	–	4	4,5	0,5	–	–	–	4	
Разом за модулем 1	44	10	12	–	–	20	36	4	1	–	–	31	
Модуль 2													
Тема 2.1	16	2	4	–	–	10	17	1	1	–	–	15	
Тема 2.2	8	2	4	–	–	2	5	1	–	–	–	4	
Тема 2.3	14	2	4	–	–	8	17	1	–	–	–	16	
Тема 2.4	13	2	2	–	–	9	11	1	–	–	–	10	
Тема 2.5	12	2	1	–	–	9	13	1	–	–	–	12	
Тема 2.6	15	2	1			12	21	1	–			20	
Разом за модулем 2	78	12	16	–	–	50	84	6	1	–	–	77	
Усього годин	120	22	28	–	–	70	120	10	2			108	

5. Теми семінарських занять

(Навчальним планом не передбачено)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Патентній пошук в мережі INTERNET винаходів (корисних моделей), товарних знаків, промислових зразків.	2
2.	Оформлення заявки про видачу патенту України на вина-	4

	хід (корисну модель)	
3.	Оформлення заявки про видачу патенту України на пристрій	4
4.	Оформлення заявки про видачу патенту України на спосіб	4
5.	Оформлення заявки про видачу патенту України на речовину	4
6.	Оформлення заявки про видачу патенту України на промисловий зразок	4
7.	Оформлення заявки про реєстрацію знака для товарів і послуг в Україні	4
8.	Оформлення заявки про видачу патенту України для виконання модульної контрольної роботи згідно з завданням.	2
	Разом	28

7. Теми лабораторних занять

(Навчальним планом не передбачено)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.1. Історія розвитку патентного законодавства. Розвиток патентного права в Україні.	2
2.	Тема 1.1. Міжнародна патентна класифікація (МПК).	2
3.	Тема 1.1. Загальні положення про оформлення прав на об'єкти промислової власності.	2
4.	Тема 1.1. Організація і економіка інтелектуальної власності.	2
5.	Тема 1.1. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.	2
6.	Тема 1.2 – 1.4. Економічна ефективність використання об'єктів інтелектуальної власності.	4
7.	Тема 1.2 – 1.4. Договори у сфері інтелектуальної власності.	2
8.	Тема 1.2 – 1.4. Ліцензування і передача технологій.	2
9.	Тема 1.5. Державна система правової охорони та управління інтелектуальною власністю.	4
10.	Тема 2.1. Реєстрація патенту. Публікації про видачу патенту. Видача патенту. Строки дії правоохоронних документів.	6
11.	Тема 2.1. Експертиза заявки. Попередній розгляд заявки. Встановлення дати подання заявки. Формальна експертиза.	4
12.	Тема 2.2. Способи правового захисту патентних прав та ноу-хау, їх види.	2
13.	Тема 2.3. Комерційна таємниця.	4
14.	Тема 2.3. Комерціалізація об'єктів патентного права.	2
15.	Тема 2.4 – 2.5. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди про торгівельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угоди TRIPS).	6
16.	Тема 2.4 Купівля та продаж ліцензії.	4
17.	Тема 2.4. Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права.	2

18.	Тема 2.5. Кваліфікаційна експертиза. Загальні відомості. Перевірка формули винаходу. Перевірка новизни. Перевірка промислової придатності винаходу.	4
19.	Тема 2.5. Патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах.	2
20.	Тема 2.6. Всесвітня організація інтелектуальної власності.	2
21.	Тема 2.6. Міжнародні угоди з авторського права.	2
22.	Тема 2.6. Міжнародні угоди з суміжних прав.	2
23.	Тема 2.6. Міжнародні угоди з охорони промислової власності.	2
24.	Тема 2.6. Міжнародні угоди з охорони засобів індивідуалізації товарів і послуг та учасників цивільного обороту.	2
25.	Тема 2.6. Міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.	2
	Разом	70

9. Індивідуальні завдання

(Навчальним планом не передбачено)

10. Методи навчання

Вивчення дисципліни «Основи патентознавства» передбачає проведення лекційних та практичних занять, а також самостійну роботу здобувачів вищої освіти. Виконання модульної роботи сприяє одержанню загального уявлення про збір, обробку, аналіз й узагальнення інформації, здійсненню патентного пошуку, набуттю навичок з підготовки формули винаходу,

11. Методи контролю

Для оцінки знань здобувачів вищої освіти використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях виконанням завдань виданих викладачем. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують модульну контрольну роботу. Підсумкова форма контролю – екзамен (для денної та заочної форми навчання).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

для екзамену (1 семестр):

Поточний контроль та самостійна робота												
Модуль 1					Модуль 2						Модульна контрольна робота	
Тема 1.1	Тема 1.2	Тема 1.3	Тема 1.4	Тема 1.5	Тема 2.1	Тема 2.2	Тема 2.3	Тема 2.4	Тема 2.5	Тема 2.6		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20

Продовження

Конспект лекцій з дисципліни	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів за дисципліну
5	20	100

Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності з дисципліни

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр балів
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №1)	10
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №2 – 3)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №4 – 5)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №6)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №7 – 8)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №9 – 10)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №11 – 12)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №13)	5
Відвідування та робота на занятті (практичне заняття №14)	10
Модульна контрольна робота	20
Конспект лекцій з дисципліни	5
Усього – максимум за період	80
<i>Додаткові обов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти (не передбачено)</i>	
Складання екзамену (максимум)	20
Накопичувальний підсумок (без урахування додаткових обов'язкових завдань та науково-дослідної діяльності здобувача вищої освіти)	100

Шкали оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ЗВО	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		екзамен, диференційований залік
90–100 <i>(та вище з урахуванням обов'язкових завдань)</i>	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	
50–54	E	задовільно
35–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

13.1. Контрольні питання для проведення підсумкового контролю (модульний контроль, екзамен)

Модуль 1

1. Поняття інтелектуальної власності. Особливості права інтелектуальної власності.
 2. Основні засади майнового та немайнового права.
 3. Суб'єкти права інтелектуальної власності та їх категорії.
 4. Об'єкти інтелектуальної власності. Поняття «винахід», «патент», «промисловий зразок», «знаки».
 5. Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені).
 6. Поняття промислової власності. Об'єкти права промислової власності.
 7. Умови надання правової охорони об'єктам промислової власності.
 8. Авторське право. Завдання та сфера застосування авторського права.
- Заходи, що приймаються для забезпечення захисту прав.
9. Майнові та особисті немайнові права інтелектуальної власності.
 10. Суб'єктивне авторське право, його зміст і межі.
 11. Право автора на недоторканність твору. Право на обнародування твору.
 12. Об'єкти авторського права.
 13. Суміжні авторські права. Об'єкти суміжних авторських прав.
 14. Умови, за яких результати творчої діяльності можуть одержати правову охорону. Умови, за яких охороняються права виконавців.
 15. Суб'єкти суміжних авторських прав.
 16. Поняття «промисловий зразок» та його об'єкт.
 17. Об'єкти, які не можуть одержати правову охорону на промисловий зразок. Умови, за яких промислому зразку можуть надати правову охорону.
 18. Оформлення промислового зразка. Поняття «макет», «малюнок». Перелік документів, які містить заявка. Структура опису документу.
 19. Поняття «знак для товарів і послуг (товарний знак)». Види знаків для товарів і послуг.
 20. Позначення, що не можуть бути визнані як знаки для товарів і послуг.
 21. Функції, які виконують товарні знаки.
 22. Захист права на фірмові найменування та знаки.
 23. Поняття «патентний пошук». Види патентного пошуку. Системи пошуку. Засоби реалізації пошукових систем.
 24. Поняття «аналог» та «прототип».
 25. Джерела інформації для патентних досліджень.
 26. Поняття «патентна документація». Основні види патентної документації. Державна система патентної інформації. Патентні фонди.
 27. Зміст і порядок патентних досліджень за ДСТУ 3575–97 «Патентні дослідження. Основні положення і порядок проведення». Поняття «патентні

дослідження».

28. Мета патентних досліджень. Вхідний документ та порядок проведення патентних досліджень.

29. Структурні елементи звіту про патентні дослідження.

Модуль 2

1. Визначення об'єкта винаходу і ознак технічного рішення.

2. Перелік матеріалів при подачі заявки на винахід.

3. Поняття «формула винаходу». Призначення формули винаходу.

Склад формули винаходу для пристрою, способу, речовини.

4. Особливості формули винаходу на пристрій. Особливості формули винаходу на спосіб.

5. Особливості формули винаходу на речовину.

6. Особливості формули винаходу на штам мікроорганізму, культури клітин рослин або тварин.

7. Опис винаходу та його структура.

8. Поняття про «ноу-хау». Основні положення та основна мета «ноу-хау».

9. Матеріальна та нематеріальна форма «ноу-хау». Ознаки, якими має володіти технічна пропозиція, щоб вважатися «ноу-хау».

10. Особливості оформлення опису «ноу-хау».

11. Особливості реєстрації «ноу-хау». Поняття «нотаріальна чинність».

12. Особливості та мета реалізації «ноу-хау».

13. Поняття та ознаки раціоналізаторської пропозиції. Критерії, яким має відповідати пропозиція, щоб була визнана раціоналізаторською.

14. Ознаки раціоналізаторської пропозиції.

15. Поняття технічного (технологічного) рішення. Поняття місцевої (локальної) новизни. Поняття корисності.

16. Об'єкти, які не вважаються раціоналізаторською пропозицією.

17. Законодавча база України у сфері інтелектуальної власності.

18. Спільні та відмінні ознаки авторського і патентного права.

19. Захист права інтелектуальної власності. Суть та мета правової охорони інтелектуальної власності.

20. Статті Кримінального кодексу України присвячені захисту права інтелектуальної власності.

21. Стаття 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

22. Виявлення порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності.

23. Органи, до яких слід звертатися в разі виявлення порушника прав на об'єкт права інтелектуальної власності.

24. Об'єкти, які не можуть одержати правову охорону у сфері інтелектуальної власності.

25. Стаття 28 «Права, що впливають з патенту» Закону України «Про

охорону прав на винаходи і корисні моделі».

26. Стаття 29 «Обов'язки, що впливають з патенту» Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

27. Стаття 31 «Дії, що визначаються порушенням прав» Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

28. Стаття 16 «Права, що впливають із свідоцтва» Закону України «Про охорону прав на знаки товарів та послуг».

29. Стаття 17 «Обов'язки, що впливають із свідоцтва» Закону України «Про охорону прав на знаки товарів та послуг»

30. Стаття 20 «Права, що впливають з патенту» Закону України «Про охорону прав на промислові зразки».

31. Стаття 22 «Дії, які не визнаються порушенням прав» Закону України «Про охорону прав на промислові зразки».

32. Стаття 23 «Обов'язки, що впливають з патенту» Закону України «Про охорону прав на промислові зразки».

33. Права власника охоронного документа в разі виявлення порушення його прав.

34. Міжнародна система права інтелектуальної власності.

35. Міжнародна охорона промислової власності.

36. Паризька конвенція «Про охорону промислової власності».

37. Патентування винаходу в іноземних державах.

38. Патентування винаходу в іноземних державах за процедурою договору про патентну кооперацію.

39. Процедура одержання європейського патенту. Процедура ЄВРО–РСТ. Патентування винаходів за процедурою євразійської патентної конвенції.

40. Місія, завдання, керівні органи, комітети ВОІВ (Всесвітня організація інтелектуальної власності).

41. Структура Міжнародного бюро ВОІВ

13.2. Плани практичних занять

Плани практичних занять наведені у **додатку 1** до цієї програми.

13.3. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти наведені у методичному матеріалі:

1) **Основи** патентознавства: методичні вказівки з організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни / Укладачі: В. Ю. Колосков, О. М. Кондратенко, С. С. Душкін, С. А. Коваленко. – Х.: НУЦЗ України, 2020. – 72 с

13.4. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт

Матеріали до контрольних робіт денної та заочної форм навчання наведені у **додатку 2** до цієї програми.

13.5. Пакет комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки знань

Пакет ККР для перевірки знань наведений у **додатку 3** до цієї програми.

14. Література:

Базова

1. Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: підручник. – К.: Кондор, 2005. – 428 с.
2. ДСТУ 3575–97. Патентні дослідження. Основи положення та порядок проведення.
3. Семків В.О., Шандра Р.С. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів. – Львів: Галицький друкар, 2015. – 280 с.
4. Кірін Р.С., Хоменко В.Л., Коросташова І.М. Інтелектуальна власність: підручник. – Д.: Національний гірничий університет, 2012. – 320 с.
5. Кірін Р.С., Хоменко В.Л., Коросташова І.М. Патентологія: монографія. – Д.: Національний гірничий університет, 2015. – 424 с.
6. Кузнецов Ю.М. Основи патентознавства та авторського права: навч. посіб. Вид. 3–е, переробл. і доп. – К.: ТОВ «ЗМОК» – фірма «ГНО–ЗІС», 2001. – 208 с.
7. Гаєвий І.О. Патентознавство: курс лекцій для студентів всіх форм навчання. – Х.: УПА, 2011. – 70 с.

Допоміжна

1. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право / В.М. Антонов. – К.: КНТ, 2005. – 520 с.
2. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підруч. / В.Д. Базилевич. – К.: Знання, 2006. – 431 с.
3. Бондаренко, С.В. Авторське право та суміжні права / С.В. Бондаренко. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2008. – 288 с.
4. Бондаренко С.В., Кожарська І.Ю. Право інтелектуальної власності: підручник. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 416 с.
5. Бошицький, Ю.Л. Право інтелектуальної власності: навч. посібник / Ю.Л. Бошицький. – К., 2007. – 488 с.
6. Василенко В.О. Виробничий операційний менеджмент: навч. посіб. [для студ. вищ.навч.закл.] / В.О.Василенко, Т.І.Ткаченко. – К.: ПЦУЛ, 2003. – 532с.
7. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навч. посібник / І.І. Дахно. – 2–ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 278 с.
8. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльно–правовий аналіз): монографія / Т.С. Демченко. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – 184 с.
9. Дмитришин В.С. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в Україні / Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2008. – 248 с
10. Добриніна Г.П. Патентна інформація та документація. Патентні дослідження: Конспект лекцій. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2006. – 120 с

11. Драпак Г. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник / Г. Драпак, М. Скиба. – 2-ге вид., виправл. – К.: Кондор, 2007. – 156 с.
12. Дроб'язко, В.С. Право інтелектуальної власності: навч. посібник / В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 512 с.
13. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності в Україні. Навчальний посібник. – К.: Інститут інтелектуальної власності, 2006. – 88 с
14. Інтелектуальна власність [Текст]: навч. посібник / за ред. П.М. Цибульова. – К.: УкрІНТЕІ, 2006. – 276 с.
15. Інтелектуальна власність: навч. посібник: у 2 ч. / І.П. Каплун, Е.В. Колісниченко, В.О. Панченко, А.А. Папченко. – Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 450 с.
16. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: підруч. / М.В. Вачевський, В.Г. Кремень, В.М. Мадзігон та ін. – К.: Професіонал, 2005. – 448 с.
17. Козинец В.П., Малый В.В., Межебовский И.В. Патентование: Учеб. пособие. – Д.: НМетАУ, 2000. – 253 с.
18. Коссак В.М. Право інтелектуальної власності: підруч. / В.М. Коссак, І.Є. Якубівський. – К.: Істина, 2007. – 208 с.
19. Крайнев П.П., Работягова Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні: Монографія / За ред. П.П. Крайнева. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 340 с.
20. Куса С.Д. Патентна документація України: Посібник. Держ. департамент інтелект. власності., ДП «Укр. ін-т пром. власності» – 2-ге вид., допов. – К., 2007. – 176 с.
21. Мікульонок, І.О. Основи інтелектуальної власності [Текст]: навч. посібник / І.О. Мікульонок. – К.: Політехніка; Ліра-К, 2005. – 232 с
22. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: підручник для студ. неюрид. вузів / За заг. ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – К.: Ін Юре, 2003. – 236 с.
23. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О. Довгий, В.О. Жаров, В.О. Зайчук та ін. – К.: Форум, 2002. – 319 с.
24. Пастухов, О.М. Авторське право в Інтернеті / О.М. Пастухов. – К.: Школа, 2004. – 144 с.
25. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / За ред. В.Л. Петрова. – К.: Ін Юре, 1999. – 264 с.
26. Потехіна, В.О. Інтелектуальна власність: навч. посібник / В.О. Потехіна. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 414 с.
27. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю.М. Капіци: Кол. авторів: Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, В.П. Воробйова та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – 1104 с.
28. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / За заг. ред. М.В. Паладія, Н.М. Мироненко, В.О. Жарова. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 432 с
29. Сусликов Л.М., Дьордяй В.С. Патентознавство. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с
30. Тофіло А.В., Левічева О.Д. Експертиза об'єктів промислової власності. Конспект лекцій для студентів спеціальності «Інтелектуальна власність». – К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2004. – 212 с.
31. Трягнюк О.Я. Порівняльне патентне право і захист комерційної таємниці. – Х.: Міленіум, 2010. – 214 с.
32. Пастухов О.М. Авторське право в Інтернеті / О.М. Пастухов. – К.: Школа, 2004. – 144 с.
33. Патентні дослідження. Методичні рекомендації / За ред. В.Л. Петрова. – К.: Ін Юре, 1999. – 264 с.
34. Потехіна, В.О. Інтелектуальна власність: навч. посібник / В.О. Потехіна. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 414 с.

35. Управління інтелектуальною власністю: монографія / П.М. Цибульов, В.П. Чеботарьов, В.Г. Зінов, Ю. Суїні; за ред. П.М. Цибульова. – К.: К.І.С., 2005. – 448 с.
36. Ходаковський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко–правові аспекти: навч. посіб. / Є.І. Ходаковський, В.П.Якобчук, І.Л.Літвинчук. – К.: Центр учбової літератури: 2014. – 276 с
37. Цибульов П.М. Введення до інтелектуальної власності / Навчальний посібник. – К.: Державний інститут інтелектуальної власності, 2008. – 124 с.
38. Цибульов П.М. Управління інтелектуальною власністю. – К.: Держ. ін–т інтел. власн., 2009. – 312 с.
39. Черевко Г.В. Інтелектуальна власність: навч. посібник / Г.В. Черевко – К.: Знання, 2008. – 412 с.

Інформаційні ресурси

1. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687–XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
2. Про охорону прав на знаки товарів та послуг: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689–XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.
3. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688–XII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.
4. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 р. № 236/96–ВР. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>.

Розробник(и):

доцент кафедри прикладної механіки
та технологій захисту навколишнього
середовища, к.т.н.

Олександр КОНДРАТЕНКО

ДОДАТОК 1

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

**КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

Плани практичних занять

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

**КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

Методичні вказівки і тематика контрольних робіт

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

**КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

Паке́т комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки знань